

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 694/2016-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. novembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Mariánom Ševčíkom, CSc., Nezábudková 22, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 5 C 302/2015-134 z 28. januára 2016 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6 Co 208/2016-159 z 24. mája 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 C 302/2015-134 z 28. januára 2016

a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 208/2016-159 z 24. mája 2016 (spolu ďalej len „napadnuté rozhodnutia“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľka sa návrhom z 30. novembra 2015 podaným na okresnom súde domáhala, aby súd zaviazal odporcu prispievať na výživu sťažovateľky sumou 450 € mesačne vždy do dvadsiateho dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 30. novembra 2015. Návrh odôvodnila tým, že manželstvo s odporcom bolo právoplatne rozvedené rozsudkom okresného súdu sp. zn. 4 P 52/2015 z 5. novembra 2015, maloletý syn sťažovateľky a odporcu bol zverený na čas po rozvode do osobnej starostlivosti sťažovateľky a odporcu bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 250 € mesačne, pričom sťažovateľka v čase podania návrhu poberala len sociálne dávky v celkovej sume 226,72 €. Okresný súd rozsudkom č. k. 5 C 302/2015-134 z 28. januára 2016 návrh sťažovateľky zamietol a zaviazal ju na náhradu trov konania v sume 1 591,91 €. Krajský súd na základe odvolania sťažovateľky rozsudkom č. k. 6 Co 208/2016-159 z 24. mája 2016 rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej potvrdil a vo výroku o trovách konania zmenil tak, že zaviazal sťažovateľku na náhradu trov prvostupňového konania v sume 600 € a trov odvolacieho konania v sume 200 €.

3. Sťažovateľka v odôvodnení sťažnosti namieta, že zo strany konajúcich súdov nebol náležite zistený skutkový stav veci, z ktorého konajúce súdy vyvodili nesprávny právny záver o nepreukázaní existencie zákonnej podmienky, že v rozhodnom období sťažovateľka nebola schopná sa sama živiť. Podľa sťažovateľky krajský súd sa náležitým spôsobom nevysporiadal s jej odvolacími námietkami, keď len odkázal na dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, preto odôvodnenie odvolacieho rozsudku nezodpovedá požiadavke na riadne a presvedčivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol o porušení jej v záhlaví rozhodnutia označených základných práv napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, aby napadnuté rozhodnutia zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, pozastavil vykonateľnosť napadnutých rozhodnutí, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 303,16 €.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

8. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu

a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie,

ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili, právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody, proti komu sťažnosť smeruje.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

9. Ústavný súd vychádzajúc zo sťažnosti a z jej príloh konštatuje, že sťažovateľka prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu, ktorý koncipoval aj samotnú sťažnosť podanú ústavnému súdu, s blanketným návrhom nedoručila aj kópie napadnutých právoplatných rozhodnutí, ktorými malo dôjsť k porušeniu jej označených práv; ich predloženie je pritom povinnosťou vyplývajúcou z už citovaného ustanovenia § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd

nahrádzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

11. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

12. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2016